

# Kirjat:Suuri kasvikirja

**Toimittanut:** Jaakko Jalas

**Julkaistu:** Teoksen 1. osa ilm. 1958, 2. osa 1965 ja välihakemisto 1979.

Linkkejä

- <http://openlibrary.org/b/OL5481667M/Suuri-kasvikirja>.

## Lainauksia aiheittain

Alkusanat

- On keskitytty lajien elämänkulun, kasvupaikkojen, historian, pohjoismaisen ja kokonaisalueen, monimuotoisuuden ja alkuperän, ihmisen toimintaan suhtautumisen, hyötykäytön sekä kansanomaisten nimien ja muiden nimikysymysten selostamiseen ...

Karhunlaukka

- Germaaniset kansat ovat jo vanhastaan tunteneet karhunlaukan hyötykasvina, jota erinäisistä tiedoista päätellen ainakin Keski-Euroopassa ja Brittein saarilla on viljeltykin. Kasvia lienee käytetty vihanneksena ja karjan rehuksi, mutta lisäksi on kehuttu sen pitävän myyrät loitolla puutarhoista. Ja eräänlaisesta varhaisesta kemiallisesta rikkaruohotorjunnasta on kenties kysymys, kun on mainittu, että karhunlaukka pitää humalan kanssa yhteen istutettuna humaliston vapaana nokkosista ja muuista rikkaruohoista. Tärkeimpänä tekijänä lienee sentään ollut laukan suuri kilpailukyky, parhaiten se tosiaankin viihtyy lähes puhtaina kasvustoina, joihin ei monellakaan toisella lajilla ole asiaa.
- Lähilevinnästä huolehtivat ilmeisesti muurahaiset, mutta pitkämatkaiseen leviämiseen kasvilla ei liene muita kuin aivan sattumanvaraisia mahdollisuuksia.
- Norjassa karhunlaukkaa on rannikkoalueilla, pohjoisina Trondheimin tienolla. Ruotsin pohjoisin löytö on Gästriklandin rannikolta.

Ruohosipuli *Allium schoenoprasum*

- Ruoholaukka on erittäin monimuotoinen laji, jonka laaja alue ulottuu Skandinaviasta ... ja Keski-Euroopan vuoristoista läpi Pohjois-Aasian ja Pohjois-Amerikan. Runsasmuotoisin se on Siperian ja Keski-Aasian lauhkeissa osissa.
- ... lähemmin tarkasteltaessa tuskin löytää kahta samanlaista yksilöä. Eroja on mm. lehtien, kukkaperien ja kehän mittasuhteissa sekä kukinnon tiheydessä. Lehdet ovat toisilla puhtaan vihreät, toisilla taas sinivihreät. Punertavan sinipunakukkaisten ohella tapaa toisinaan valkottai vaaleanpunakukkaisia yksilöitä.
- kukkii kesäkuun lopussa ja heinäkuussa.

Nurmilaukka *Allium oleraceum*

- Näyttää siltä, että viikingit ovat tunteneet nurmilaukan hyötykasvina ja kenties sitä viljelleetkin. Heidän mukanaan se todennäköisesti on kulkeutunut Islantiinkin, missä edelleenkin on muutamia nurmilaukkaesiintymiä.
- O. Eklundin mukaan laji on kalkinsuosija., Tämä pitänee paikkansa ainakin sikäli, että sen kasvupaikat ovat aina multavia ja maan reaktio todennäköisesti aina neutraalin tienoilla. Hapanta kasvualustaa nurmilaukka karttaa.

#### Käärmelaukka *Allium scorodoprasum*

- 1700- ja 1800-luvuilta olevissa kirjoituksissa käärmeenlaukkaa keuhataan nurmilaukkaa miedommaksi sekä erittäin hyvin kastikkeisiin ja riistan kanssa sopivaksi mausteeksi.